

Äldreomsorg en förebild för socialt arbete?

20 år sedan – alldeles nyss! Det håller förstås ingen i 20-årsåldern med om men för mig är 1995 inte långt borta.

Av en slump håller jag en liten skrift från just 1995 i min hand: "Tallkrogens hus" av Christian Åkerlund. Den handlar om den öppna sociala verksamhet som bedrevs i Tallkrogen från 1982 (Hägern) och från 1988 i större lokaler och med mer resurser.

Informationsbladet från 1988 beskrev en ny form av öppet socialt arbete, som grundar sig i

- Ett nytt tänkande om sociala problem, vilka inte i första hand ses som en brist hos den enskilde individen, utan som en brist i människans tillvaro, hennes villkor
- En princip om öppenhet och tillgänglighet. Inte så mycket bokade och utmätta tider, inte så mycket av slutna samtal. I stället erbjuda en lokal som människor har lust att gå till, att vara i.
- En strävan att bryta människors ensamhet och passivitet genom att erbjuda en oförpliktigande gemenskap, och något att göra som utgår från eget intresse.
- En strävan att gästerna ska kunna skapa inbördes kontakt och hjälp.

Verksamheten bemannades av socialsekreterare och hemtjänstpersonal. I rapporten framkommer att det med åren fram till 1995 skett en förändring som försvårade verksamheten. Hemtjänsten konkurrerades ut och insatserna prissattes efter beräknad tidsåtgång. Arbete i en öppen verksamhet gick inte att mäta och sätta prislappar på.

Socialsekreterarnas tid gick alltmer till utredningar och allt mindre tid fanns för att lyssna på människor

förutsättningslöst. För att få försörjningsstöd villkorades kontakt med Tallkrogens hus och kontakten försämrades.

Så nära och så långt bort! Så tydligt hur systemskiftet slår. Verksamheten läggs ner för den går inte att räkna på.

Men frågan är om det ändå inte händer något? Äldreomsorgen som prissatte tiden och drog in sin personal har börjat se ekonomi i att mildra ensamhet och erbjuda en lokal för aktivitet.

Jag bor i ett hyreshus där det under min lägenhet är en träfflokal för pensionärer och insikten finns, att om verksamheten bara hindrar en enda person från att behöva söka plats på ett hem för vård och boende, så är både hyra och personalkostnader i hamn.

Så det som erbjöds för 20 år sedan händer faktiskt också idag. Varför inte lyfta fram äldreomsorgen som en förebild för socialt arbete? För funkar förebyggande arbete när det gäller äldre så borde det väl funka för andra också? Det borde till och med en ekonom förstå!

Men frågan är om äldreomsorgen och dess starka lobbygrupper vill kännas vid den socialtjänst som riktas till andra grupper, eller vill man ta ut skilsmässa och inte räknas till socialtjänsten? Vill man se det gemensamma och vara en hävstång för andra eller ser man en framgång i att segla i en egen fåra? Så kanske de 20 åren är långt borta i alla fall!

Carin Flemström